

можливості працевлаштування випускників, підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці, уможлиблює входження в європейський та світовий освітній простір.

Щодо перспектив її подальшого функціонування, то зазначимо, що не може не тішити той факт, що президентом України 28 червня 2023 року до Верховної Ради був поданий законопроект № 9432, який передбачає, що англійська мова має стати обов'язковою вимогою при зайнятті державних посад. Президент обґрунтовує це тим, що Україна рухається до членства в ЄС, але все ще залишається відокремленою від європейської спільноти мовним бар'єром. У першій статті документу зазначається, що «держава сприяє вивченню англійської мови громадянами України» і передбачається, що в дитячих садочках учні старшого дошкільного віку обов'язково вивчатимуть англійську. Обов'язкове вивчення англійської в закладах дошкільної освіти запрацює з 1 вересня 2026 року. Інші норми запрацюють через два роки з дня набрання чинності законом [3].

Таким чином, у розробників та викладачів, які працюють на даній ОПП є впевненість в тому, що ОПП буде не менш затребуваною та актуальною і в майбутньому. А отже є перспектива її функціонування та розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. МОН створило Концепцію розвитку англійської в університетах: рівень В1 – обов'язкова умова вступу, В 2 – випуску, викладання профільних дисциплін іноземною та «мовні скрінінги» URL: <http://surl.li/arvso> (дата звернення: 23.09.2023)
2. Проект Go Global набирає обертів URL: <http://surl.li/srtr> (дата звернення: 23.09.2023)
3. Проект Закону про застосування англійської мови в Україні URL: <http://surl.li/srty> (дата звернення: 23.09.2023)
4. Протоколи засідань URL: <http://surl.li/chkon> (дата звернення: 23.09.2023)

Михайло ЛУКАЦУК
(Чернівці, Україна)

НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У часи пандемії та під час російсько-української війни дистанційне навчання стало основним способом донести знання до українських студентів в українських ЗВО у більшості областей України. Протягом пандемії коронавірусу через локдаун викладачі були змушені шукати шляхів донести об'єм знань дистанційними методами. Потім, з початку війни заради безпеки громадян України, оскільки московська авіація бомбила та нещадно обстрілювали мирні міста і села України ракетами, навчання було переведено також у дистанційний формат. З другого семестру навчання у ЧНУ проводились очно на молодших курсах (обмеженням була кількість місць у бомбосховищах), проте студенти 4 курсу рівня бакалавр та студенти магістри і далі навчалися дистанційно.

З часів коронавірусу з'явилося досить багато статей, присвячених дистанційному навчанню. О. Васюта, зокрема, розглядає різні форми дистанційного навчання, такі як синхронне і асинхронне навчання, змішане навчання, основна увага зосере-

джена на теоретичних основах дистанційного навчання [1]. А. Крижановський, Н. Кириленко, В. Кириленко, та Р. Медведєв відзначають, що впровадження дистанційної освіти в Україні потребує вирішення таких завдань як управлінсько-організаційне забезпечення; матеріально-технічне та фінансове забезпечення; кадрове забезпечення потреб дистанційної освіти; методичне забезпечення з урахуванням специфіки дистанційного навчання [3]. А. Кузьмінський, О. Кучай, О. Біда, А. Чичук, І. Сігетій та Т. Кучай підкреслюють таку рису студентів у самоосвіті як самомотивацію студента щодо власного навчання, а також певний рівень самоорганізації особистості [4].

В. Берн, Д. Кетельхат та К. Монкріф у дослідженні дистанційної освіти наголошують на тому, що у студентів-практикантів відзначалася вища ефективність роботи у дистанційному навчанні після підготовчого курсу до дистанційних занять, кращий клімат у класі та надійне оцінювання роботи учнів [6]. С. Бейдер зазначає, що рівень технічних засобів навчання для навчання англійській мові значно зріс, включаючи електронне навчання [5, 153]. О. Горбатюк та С. Поліщук скаржаться, що у розвідках, присвячених дистанційному навчанню, переваг і недоліків очного та дистанційного навчання під час війни у наукових публікаціях обмаль [2].

Дистанційне навчання в ЧНУ започаткували на платформі Moodle з кінця 2000-х. У подальшому, завдяки стрімкому розвитку комп'ютерних технологій з'явилися інші платформи, які можна було використати у дистанційному навчанні. Під час коронавірусної хвороби та початкового етапу війни нами була використана програма для відео конференцій Zoom, тому що у неї є певні переваги над Google Meet, зокрема, краще передає звук, що важливо для прослуховування аудіо- та відео контенту, є низка інших переваг. Для тестування використовувалася платформа Quizizz, отже навчання було синхронним, на першому етапі, коли ще не було на платформі Zoom Breakout Room, щоб студенти могли займатися груповою роботою, вони користувалися месенджерами, такими як What'sApp чи Viber тощо, проте пізніше це можна було робити в Zoom.

Протягом проведення занять з англійської мови у дистанційній формі навчання ми використовували парну, групову роботу та круглий стіл, коли студенти можуть використати певний час для підготовки обговорення конкретних завдань. Також ми використовували онлайн матеріали, та аудіо матеріали підручників та відеоматеріали (фільми, youtube відео) та різні англомовні сайти для пошуку інформації, потрібних для виконання завдань, намагаючись залучити студентів до активної роботи над словниковим запасом, граматикую, покращити говоріння та читання. Ми вважаємо, що дистанційна освіта може бути корисна і під час очного навчання, і тому слід вивчити та узагальнити досвід для подальшого використання у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васюта О. (2020). Дистанційне навчання у закладах вищої освіти під час пандемії: сучасні виклики та інновації. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка*, Т. 11, Вип. 167. С. 11–16.
2. Горбатюк О., Поліщук С. (2022). Особливості функціонування закладів вищої освіти під час війни: очна та дистанційна форми освіти, їх ключові переваги та недо-

ліки. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Випуск 66. С. 5–13.

3. Крижановський А., Кириленко Н., Кириленко В., Медведєв Р. (2021). Організація дистанційного навчання в педагогічних закладах вищої освіти. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки» Секція XXIV. Педагогіка та освіта*. № 10, 415–421. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.11.2021.081>

4. Кузьмінський, А., Кучай, О., Біда, О., Чичук, А., Сігетій, І. та Кучай, Т. (2021). Дистанційне навчання в підготовці фахівців у закладах вищої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Вип. 60. С. 50-57. DOI: 10.31652/2412-1142-2021-60-50-57

5. Bader, S. (2021). The Impact of Instructors' Perceptions of E-Learning on the Quality of Online Teaching: A Case Study of the French Language Instructors at the University of Bahrain During COVID-19 Pandemic. *International Education Studies*. 14(12), 152–162. <https://doi.org/10.5539/ies.v14n12p152>

6. Byrne, V., Ketelhut, D., Moncrieffe, K. (2023). Evaluating Online Teaching Self-Efficacy and Effectiveness in Public PK12 Teachers. *Journal of Online Learning Research*. 9(1), 39–57.

Наталія МЕНДЕРЕЦЬКА

(Кам'янець-Подільський, Україна)

ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРАДИЦІОНАЛІЗМ ТА НОВАТОРСЬКІ ІДЕЇ У СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Розквіт системи образотворчої підготовки передбачає бережне ставлення до художньо-педагогічного традиціоналізму та впровадження новаторських прогресивно-методичних ідей, що виникають на ґрунті чіткого розуміння типології художності і закономірностей її формування в академічному рисунку, живопису і скульптурі через когнітивні процеси естетичного сприйняття, художньо-образного мислення й рефлексії [1, 194].

За твердженням М.О. Пічкура у монографії «Образотворча підготовка студентів мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти»: «Утрата усвідомлення або невимушена відмова від розвитку в студентів здатності до образотворчого мислення і творчості призводить до застою художньої школи, а початок її занепаду зумовлюється наявністю одного з двох однаковою мірою небезпечних, але по суті, протилежних факторів:

1) консервація художньо-педагогічного методу на противагу його гнучкому наслідуванню;

2) відсутність стійкої цілісності художньо-педагогічної методики, що зумовлює децентралізацію системи образотворчої підготовки».

Образотворче мислення – здатність мислити художніми категоріями, відтворювати навколишній світ через особистісне сприйняття та за допомогою засобів художньої виразності образотворчого мистецтва.

Залежно від знань і особливостей розвитку образотворчого мистецтва, видозмінювалися методи навчання, збагачуючись новими способами та прийомами. Проте